

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์นี้ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก รวมทั้งสิ้น 168 โรงเรียน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 168 ฉบับ และครูผู้จัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน 168 ฉบับ รวม 336 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 286 ฉบับ เป็นของผู้บริหาร 143 ฉบับ และครู 143 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.11

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะได้นำเสนอในรูปของตารางและความเรียงเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 7) สภาพทั่วไปของโรงเรียน (ตารางที่ 8-10) และสภาพการจัดโครงการอาหารกลางวัน (ตารางที่ 11-25)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในด้านการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน (ตารางที่ 28, 29 และ 31) ในด้านบุคลากรในการจัดโครงการอาหารกลางวัน (ตารางที่ 30, 32 และ 33) ในด้านงบประมาณในการจัดโครงการอาหารกลางวัน (ตารางที่ 34) ในด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดโครงการอาหารกลางวัน (ตารางที่ 35) ในด้านผลของการจัดโครงการอาหารกลางวัน (ตารางที่ 36)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับปัญหาในด้านการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน (ตารางที่ 37) ปัญหาในด้านบุคลากร (ตารางที่ 38) ปัญหาในด้านงบประมาณและการเงิน (ตารางที่ 39) ปัญหาในด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก (ตารางที่ 40) และปัญหาด้านอื่น ๆ (ตารางที่ 41)

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพทั่วไปของโรงเรียน และสภาพการจัดอาหารกลางวันของโรงเรียน

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวันและการเข้ารับการอบรม

รายการ	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	118	82.51	37	25.87
หญิง	25	77.48	106	74.13
กลุ่มอายุ				
20-25 ปี	-	-	6	4.20
26-30	17	11.89	62	43.36
31-35 ปี	24	16.79	33	23.08
36-40 ปี	32	22.38	25	17.49
41-45 ปี	18	12.59	15	10.49
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	52	36.37	2	1.40
การศึกษา				
ป.กศ. หรือเทียบเท่า	6	4.20	10	7.0
ป.กศ. สูง หรืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า	30	20.98	39	27.27
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	103	72.03	94	65.73
ปริญญาโท	4	2.80	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวันและการเข้ารับการอบรม

รายการ	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวัน				
เคย	83	58.04	85	59.44
เคยมีประสบการณ์ 1-5 ปี	63	75.90	60	70.58
เคยมีประสบการณ์ 6-10 ปี	16	19.20	20	23.52
เคยมีประสบการณ์ 11-15 ปี	2	2.40	5	5.89
เคยมีประสบการณ์ 16-20 ปี	1	1.20	-	-
เคยมีประสบการณ์ 21-25 ปี	1	1.20	-	-
ไม่เคย	60	41.96	58	40.56
การเข้ารับการอบรม				
เคย	70	48.95	60	41.96
เคยอบรม 1-5 วัน	60	85.71	45	75.00
เคยอบรม 6-10 วัน	10	14.28	15	25.00
ไม่เคย	73	51.05	83	58.04

จากตารางที่ 7 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากร้อยละ 82.51 เป็นเพศชาย ส่วนครูผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันส่วนมากหรือร้อยละ 74.13 เป็นเพศหญิง ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 36.37 มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป ส่วนครูร้อยละ 43.36 มีอายุในระหว่าง 26-30 ปี ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 72.03 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และครูส่วนมากหรือร้อยละ 65.73 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเช่นกัน

ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 58.04 เคยมีประสบการณ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในจำนวนนี้เป็นผู้เคยมีประสบการณ์ในการจัดอยู่ในระยะเวลา 1-5 ปี เป็นส่วนมากหรือร้อยละ 75.90 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 41.96 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวัน ครูส่วนมากหรือร้อยละ 59.44 เคยมีประสบการณ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในจำนวนนี้เป็นครูที่มีประสบการณ์การจัดในระยะเวลา 1-5 ปีเป็นส่วนมากหรือร้อยละ 70.58 มีครูที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการจัดร้อยละ 40.56 นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียน ส่วนมากหรือร้อยละ 51.05 ไม่เคยเข้ารับการอบรมในการจัดโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 48.95 เคยผ่านการอบรมในการจัดและในจำนวนนี้เป็น ผู้ที่เคยอบรมในระยะเวลา 1-5 วัน ร้อยละ 85.71 สำหรับครูส่วนมากหรือร้อยละ 58.04 ไม่เคยได้รับการอบรมและครูร้อยละ 41.96 เคยได้รับการอบรม ในจำนวนนี้เป็นครูที่เคยผ่าน การอบรมในระยะเวลา 1-5 วัน ร้อยละ 75.00

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามจำนวนครู และจำแนกตามพื้นที่ในการทำการเกษตรของโรงเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครูในโรงเรียน		
5-10 คน	79	55.24
11-15 คน	45	31.47
16-20 คน	15	10.49
21-25 คน	3	2.10
26-30 คน	-	-
31-35 คน	1	0.70
ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตร	24	16.78
มีพื้นที่ทำการเกษตร	119	83.21
มีพื้นที่ทำการเกษตรน้อยกว่า 50 ตารางวา	26	21.84
50 ตารางวา - 1 ไร่	57	47.90
2 ไร่ - 5 ไร่	27	22.69
6 ไร่ - 10 ไร่	5	4.20
11 ไร่ - 15 ไร่	2	1.68
16 ไร่ - 20 ไร่	2	1.68

จากตารางที่ 8 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 55.24 มีจำนวนครูระหว่าง 5-10 คน รองลงไปโรงเรียนร้อยละ 31.47 มีจำนวนครูระหว่าง 11-15 คน โรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 83.21 มีพื้นที่ทำการเกษตรของโรงเรียนเองและในจำนวนนี้ร้อยละ 47.90 มีพื้นที่ทำการเกษตรของโรงเรียนอยู่ในระหว่าง 50 ตารางวา-1 ไร่ รองลงไปโรงเรียนร้อยละ 22.69 และ 21.84 มีพื้นที่ทำการเกษตร 2 ไร่-5 ไร่ และน้อยกว่า 50 ตารางวาตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามแหล่งที่มาของน้ำดื่ม น้ำใช้ และ ความเพียงพอของน้ำดื่ม น้ำใช้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งที่มาของน้ำดื่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บ่อน้ำบาดาล	62	43.35
น้ำฝน	119	83.21
น้ำประปา	17	11.88
บ่อ สระ หรือแม่น้ำ	50	34.96
ความเพียงพอของน้ำดื่ม		
เพียงพอ	92	64.33
ไม่เพียงพอ	51	35.66
แหล่งที่มาของน้ำใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ลำคลอง	26	18.18
บ่อน้ำบาดาล	51	35.66
บ่อ สระ หรือแม่น้ำ	91	63.63
น้ำประปา	13	9.09
ความเพียงพอของน้ำใช้		
เพียงพอ	108	75.52
ไม่เพียงพอ	35	24.47

จากตารางที่ 9 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 83.21 ได้น้ำดื่มมาจากน้ำฝน รองลงไปโรงเรียนร้อยละ 43.35 ได้น้ำดื่มมาจากบ่อน้ำบาดาล และโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 64.33 มีน้ำเพียงพอ ส่วนน้ำใช้โรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 63.63 ได้น้ำใช้มาจากบ่อ สระ หรือแม่น้ำรองลงไปโรงเรียนร้อยละ 35.66 ได้น้ำใช้มาจากบ่อน้ำบาดาล และโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 75.52 มีน้ำใช้เพียงพอ

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามประเภทของโรงอาหาร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
โรงอาหาร		
มีโรงอาหารแยกเป็นสัดส่วน	83	58.04
ไม่มี และไม่ได้ใช้ห้องอื่นแทน	39	27.27
ไม่มี แต่ใช้บางส่วนของห้องเรียน	21	14.68

จากตารางที่ 10 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมาก หรือร้อยละ 58.04 มีโรงอาหารสำหรับประกอบอาหาร และรับประทานอาหารแยกเป็นสัดส่วน โรงเรียนร้อยละ 27.27 ไม่มีโรงอาหารและไม่ได้จัดห้องอื่นแทน และโรงเรียนร้อยละ 14.68 ไม่มีโรงอาหารประกอบอาหาร แต่ใช้บางส่วนของห้องเรียน

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละ ของโรงเรียนที่จัดโครงการอาหารกลางวัน จำแนกตาม
สภาพการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน		
มีคณะกรรมการ	112	78.38
ไม่มีคณะกรรมการ	31	21.67
การประชุมวางแผนงานในการจัดโครงการอาหารกลางวัน		
มีการประชุมปีละครั้ง	63	44.05
มีการประชุมภาคเรียนละครั้ง	22	15.38
ไม่เคยมีการประชุมเลย	58	40.55
วิธีการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน		
นักเรียนนำอาหารกลางวันมาจากบ้าน และบางส่วนกลับ ไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้าน	9	6.20
นักเรียนนำอาหารมาจากบ้านบางส่วน และโรงเรียน บริการบางส่วน	119	83.21
โรงเรียนบริการอาหารกลางวันทั้งหมด	10	6.99
ให้พ่อค้า แม่ค้า เข้ามาจำหน่าย	5	3.49
กำหนดวันจัดบริการอาหารกลางวัน		
จัดทุกวันที่เปิดเรียน	135	94.40
จัดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง	-	-
จัดทำวันเว้นวัน	2	1.39
จัดทำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	6	4.19

จากตารางที่ 11 แสดงว่าโรงเรียนที่จัดบริการอาหารกลางวันส่วนมากหรือร้อยละ 78.38 จัดดำเนินงานในรูปของการมีคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สำหรับการประชุมวางแผนงานในการจัดโครงการอาหารกลางวันนั้น โรงเรียนร้อยละ 44.05 มีการประชุมปีละครั้ง และร้อยละ 15.38 มีการประชุมภาคเรียนละครั้ง ในขณะที่โรงเรียนร้อยละ 40.55 ไม่เคยมีการประชุมเลย ส่วนวิธีการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนนั้น โรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 83.21 ให้นักเรียนนำอาหารมาจากบ้านบางส่วน และโรงเรียนบริการบางส่วน สำหรับวันที่จัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 94.40 จัดบริการอาหารกลางวันทุกวันที่เปิดเรียน

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามบุคลากรที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิ ทางคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการในโรงเรียน

ครูที่มีวุฒิทางคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการ	จำนวน	ร้อยละ
มี	41	28.68
ไม่มี	102	71.32

จากตารางที่ 12 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 71.32 ไม่มีครูที่มีวุฒิทางคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการ และร้อยละ 28.68 มีครูที่มีวุฒิทางคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการ

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามรูปแบบในการจัดอาหารกลางวัน
ในโรงเรียน

รูปแบบในการจัดอาหารกลางวัน	จำนวน	ร้อยละ
ให้นักเรียนนำอาหารมารับประทานเอง	27	18.88
จัดอาหารเป็นชุด	14	9.80
จัดอาหารจานเดียว	83	58.04
จัดเฉพาะอาหารเสริม	16	11.18
จัดเฉพาะกับข้าวส่วนของหวานให้นักเรียนนำมาเอง	3	2.10

จากตารางที่ 13 แสดงว่ารูปแบบในการจัดอาหารกลางวันของโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 58.04 จัดอาหารจานเดียว รองลงมาคือร้อยละ 18.88 ให้นักเรียนนำอาหารมารับประทานเอง และร้อยละ 2.10 จัดเฉพาะกับข้าวส่วนของหวานให้นักเรียนนำมาเอง

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามผลของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ผลการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
มีกำไร	38	26.57
พอดีทุน	70	48.96
ขาดทุน	35	24.48

จากตารางที่ 14 แสดงว่าผลการจัดโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน ร้อยละ 48.96 พอดีทุน รองลงมาหรือร้อยละ 26.57 มีกำไรและร้อยละ 24.48 ขาดทุน

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามความต้องการความช่วยเหลือ
เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน

ความต้องการความช่วยเหลือในการ จัดโครงการอาหารกลางวัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ
การอบรมในด้านการทำบัญชีการเงิน พัสดุ และการ ใช้จ่ายในโครงการอาหารกลางวัน	81	56.64
งบประมาณจากหน่วยงานของรัฐ และ เอกชน	75	52.44
การอบรมเกี่ยวกับหลักและวิธีการจัดโครงการ อาหารกลางวัน	86	60.13
ไปทัศนศึกษาโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการจัด โครงการอาหารกลางวัน	57	39.86
วัสดุครุภัณฑ์ในการจัดโครงการอาหารกลางวัน	66	46.15

จากตารางที่ 15 แสดงว่าโรงเรียนต้องการความช่วยเหลือในการจัดโครงการ
อาหารกลางวัน กล่าวคือโรงเรียนร้อยละ 60.13 ต้องการความช่วยเหลือในด้านการอบรม
เกี่ยวกับหลักและวิธีการจัดโครงการอาหารกลางวัน รองลงมา ร้อยละ 56.64 ต้องการความ
ช่วยเหลือในด้านการอบรมการทำบัญชีการเงิน พัสดุ และการใช้จ่ายเงินในโครงการอาหารกลางวัน

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามจำนวนนักเรียนที่ไม่มีอาหารกลางวัน
รับประทาน

นักเรียนที่ไม่มีอาหารกลางวัน รับประทานในแต่ละวัน	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 คน	63	44.06
6 - 10 คน	34	23.78
11 - 15 คน	11	7.70
16 - 20 คน	16	11.19
20 คน ขึ้นไป	19	13.29

จากตารางที่ 16 แสดงว่าโรงเรียนที่จัดโครงการอาหารกลางวัน มีนักเรียนที่ไม่ได้
รับประทานอาหารกลางวันในแต่ละวัน ระหว่าง 1 - 5 คน คิดเป็นร้อยละ 44.06 รองลงมา
คือ 6 - 10 คน คิดเป็นร้อยละ 23.78 และโรงเรียนจำนวนร้อยละ 13.29 มีนักเรียนที่ไม่ได้
รับประทานอาหารกลางวัน ตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามการช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่มี
อาหารกลางวันรับประทาน

การช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่มี		
อาหารกลางวันรับประทาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ
หาทุนช่วยเหลือเฉพาะเป็นราย ๆ	12	8.39
ให้รับประทานโดยไม่คิดเงิน	18	12.58
ให้รับประทานอาหารโดยไม่คิดเงิน แต่ต้องทำงาน ในโครงการอาหารกลางวันเป็นการแลกเปลี่ยน	113	79.02
นักเรียนนำข้าวเปล่ามาจากบ้าน โรงเรียนให้กับข้าวฟรี	20	13.98
ไม่ได้ช่วยเหลือ	4	2.79

จากตารางที่ 17 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากร้อยละ 79.02 ช่วยเหลือนักเรียน
ที่ไม่มีอาหารกลางวันรับประทานโดยให้รับประทานอาหารโดยไม่คิดเงิน แต่ต้องทำงานใน
โครงการอาหารกลางวันเป็นการแลกเปลี่ยน และมีโรงเรียนเพียงร้อยละ 2.79 ที่ไม่ได้ให้
ความช่วยเหลือนักเรียนเลย

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียนที่จัดโครงการอาหารกลางวัน จำแนกตามการจัดให้มีการดำเนินงานด้านการเกษตร และ กิจกรรมด้านการเกษตรที่จัดทำ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การดำเนินงานด้านการเกษตร		
มีสถานที่และทำอย่างสม่ำเสมอ	19	13.29
มีสถานที่และทำเป็นบางครั้ง	100	69.93
มีสถานที่แต่ไม่เคยทำ	9	6.30
ไม่มีสถานที่ทำเกษตร	15	10.48
กิจกรรมด้านการเกษตรที่จัดทำ		
การปลูกผักสวนครัวตามฤดูกาล	125	87.41
การเลี้ยงสัตว์ เช่น เป็ด ไก่ และปลา	15	10.49
การทำไร่	3	2.10

จากตารางที่ 18 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 69.93 มีสถานที่ในการจัดดำเนินงานด้านการเกษตรเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันและทำเป็นบางครั้ง มีโรงเรียนเพียงร้อยละ 6.30 เท่านั้นที่มีสถานที่แต่ไม่เคยทำ สำหรับกิจกรรมด้านการเกษตร โรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 87.41 ได้จัดทำกิจกรรมดังกล่าวโดยใช้วิธีการปลูกผักสวนครัวตามฤดูกาล นอกนั้นใช้วิธีการเลี้ยงสัตว์ เช่น เป็ด ไก่ และปลา และการทำไร่คิดเป็นร้อยละ 10.49 และ 2.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของ โรงเรียน จำแนกตามผู้รับผิดชอบในการจัดอาหาร
กลางวันในโรงเรียน

รายการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ
ผู้รับผิดชอบการประกอบอาหารกลางวันในโรงเรียน		
ครู นักเรียน และภารโรงช่วยกันจัดทำ	91	63.63
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 เป็นผู้จัดทำ โดยมีครูเป็นผู้ดูแล	59	41.25
ครูโภชนาการหรือครูผู้รับผิดชอบการจัดโครงการอาหารกลางวันจัดทำเพียงผู้เดียว	9	6.29
จ้างบุคคลภายนอกมาประกอบอาหาร	17	11.88
ให้ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้ามาประกอบอาหาร	5	3.49
ผู้รับผิดชอบจัดจำหน่ายอาหารกลางวันในโรงเรียน		
ครู นักเรียนและภารโรงช่วยกันจัดจำหน่าย	38	26.57
ครู และนักเรียนช่วยกันจัดจำหน่าย	98	68.53
ครูโภชนาการหรือครูผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันเป็นผู้จัดจำหน่ายเพียงผู้เดียว	4	2.80
จ้างบุคคลภายนอกมาจัดจำหน่าย	3	2.10

จากตารางที่ 19 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 63.63 มีผู้รับผิดชอบในการประกอบอาหาร คือ ครู นักเรียน และภารโรงช่วยกันจัดทำ รองลงมาร้อยละ 41.25 คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 เป็นผู้จัดทำ โดยมีครูเป็นผู้ดูแล ส่วนผู้รับผิดชอบในการจัดจำหน่ายอาหารกลางวันในโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 68.53 คือ ครู และนักเรียนช่วยกันจัดจำหน่าย รองลงมาร้อยละ 26.57 คือ ครู นักเรียนและภารโรงช่วยกันจัดจำหน่าย

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามประเภทของบุคคลที่ช่วยเหลือ
ในการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน

บุคคลที่ช่วยเหลือในการจัดอาหารกลางวัน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ปกครองนักเรียน	56	39.16
กลุ่มแม่บ้านอาสาสมัคร	14	9.80
ไม่มีผู้ใดช่วยเหลือ	73	51.05

จากตารางที่ 20 แสดงว่าจำนวนโรงเรียนที่มีบุคคลภายนอกเข้ามาช่วยเหลือในการจัดโครงการอาหารกลางวันส่วนมากหรือร้อยละ 51.05 ไม่มีผู้ช่วยเหลือในการจัดทำ รองลงมา ร้อยละ 39.16 ผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้ช่วยเหลือในการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามความรู้ของครูในการจัดทำบัญชี
การเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์เกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน

ครูที่มีความรู้ในการทำบัญชีการเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ เกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน	จำนวน	ร้อยละ
มีครูที่มีความรู้ในการทำบัญชีการเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ เกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน	96	67.13
ไม่มีครูที่มีความรู้ในการทำบัญชีการเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ เกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวัน	47	32.87

จากตารางที่ 21 แสดงว่าโรงเรียนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 67.13 มีครูที่มีความรู้ในการจัดทำบัญชีการเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์เกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันและยังมีโรงเรียนอีก ร้อยละ 32.87 ที่ไม่มีครูที่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามแหล่งเงินทุนในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

แหล่งเงินทุนในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ทุนหมุนเวียนจาก ส.ป.ช.	115	80.41
เงินช่วยเหลือจากมูลนิธิหรือหน่วยงานเอกชน	28	19.59
กองทุนอาสาสมัครในหมู่บ้าน	-	-
โรงเรียนจัดหาตนเอง	-	-

จากตารางที่ 22 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 80.41 ได้รับเงินทุนในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จากเงินทุนหมุนเวียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพียงแห่งเดียว และโรงเรียนร้อยละ 19.59 ได้รับเงินช่วยเหลือจากมูลนิธิหรือหน่วยงานเอกชน

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามสภาพการคมนาคมระหว่าง
โรงเรียนกับแหล่งจำหน่ายวัตถุดิบในการจัดทำอาหาร

สภาพการคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับแหล่งจำหน่าย วัตถุดิบในการจัดทำอาหาร	จำนวน	ร้อยละ
มีสภาพการคมนาคมสะดวก	101	70.62
มีสภาพการคมนาคมไม่สะดวก	42	29.37

จากตารางที่ 23 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 70.62 มีสภาพการคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับแหล่งจำหน่ายวัตถุดิบในการจัดทำอาหารสะดวก และร้อยละ 29.37 มีสภาพการคมนาคมไม่สะดวก

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียนที่จัดบริการอาหารเสริม จำแนกตามประเภทของอาหารเสริม และค่าบริการอาหารเสริม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนที่จัดบริการอาหารเสริม		
มี	95	66.43
ไม่มี	48	33.57
ประเภทของอาหารเสริม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
นมถั่วเหลือง	75	78.94
ถั่วเขียวต้มน้ำตาล	34	35.78
อาหารเสริมข้าว ถังงา	10	10.52
ขนมถั่วแปบ	8	8.72
ค่าบริการอาหารเสริม		
รับประทานโดยไม่คิดเงินทุกคน	52	54.73
จำหน่ายชุดละ 2 บาท	38	40.00
จำหน่ายชุดละ 1 บาท	5	5.26

จากตารางที่ 24 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 66.43 มีการจัดบริการอาหารเสริมให้แก่นักเรียน และมีโรงเรียนเพียงร้อยละ 33.57 ที่ไม่มีการจัดบริการอาหารเสริมในโรงเรียน สำหรับประเภทของอาหารเสริมที่โรงเรียนจัดให้แก่เรียนนั้น ส่วนมากหรือร้อยละ 78.94 โรงเรียนจัดอาหารเสริมประเภทนมถั่วเหลือง รองลงมาร้อยละ 35.78 ได้แก่ ถั่วเขียวต้มน้ำตาล ส่วนค่าบริการในการจัดอาหารเสริมนั้นโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 54.73 มีการบริการโดยไม่คิดเงิน รองลงมาร้อยละ 40 มีการให้บริการโดยจำหน่ายชุดละ 2 บาท

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียนจำแนกตามการประเมินผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน และการนำผลการประเมินผลโครงการอาหารกลางวัน มาปรับปรุงโครงการ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การประเมินผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน		
มีการประเมินผลเป็นประจำทุกปี	79	55.24
มีการประเมินผลบ้างเป็นบางครั้ง	45	31.47
ไม่มีการประเมินผล	19	13.29
การนำผลการประเมินผลโครงการอาหารกลางวัน มาปรับปรุงโครงการ		
นำมาปรับปรุงในด้านบุคลากร รูปแบบการจัดอาหารกลางวัน	88	61.53
นำมาปรับปรุงในด้านการหาเงินทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนได้มีอาหารกลางวันรับประทานทั่วถึง	31	21.68
นำมาปรับปรุงในด้านของความร่วมมือกับบุคคลภายนอกเข้ามาช่วยเหลือในการจัดโครงการอาหารกลางวัน	15	10.48
ไม่ได้นำมาปรับปรุง	9	6.29

จากตารางที่ 25 แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 55.24 มีการประเมินผลการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นประจำทุกปี รองลงมาร้อยละ 31.47 มีการประเมินผลโครงการอาหารกลางวันเป็นบางครั้ง และร้อยละ 13.29 ไม่มีการประเมินผลเลย สำหรับการนำผลการประเมินผลมาปรับปรุงโครงการอาหารกลางวันนั้น โรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 61.53 นำผลการประเมินมาปรับปรุงในด้านบุคลากร รูปแบบการจัดอาหารกลางวัน รองลงมาร้อยละ 21.68 นำผลการประเมินมาปรับปรุงในด้านการหาเงินทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนได้มีอาหารกลางวันรับประทานทั่วถึง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับการจัดโครงการ
อาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับ
จุดมุ่งหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

จุดมุ่งหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวัน ที่มีคุณค่าและปริมาณเพียงพอกับความต้องการ	122	85.31	102	71.33
เพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งของการเรียนการสอนใน กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ	17	11.89	39	27.27
เพื่อเป็นการหาทุนมาดำเนินงานภายในโรงเรียน	4	2.80	2	1.40

จากตารางที่ 26 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนและครู ร้อยละ 85.31 และ 71.33 ตามลำดับ มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน คือ ให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่า และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ นอกจากนี้ผู้บริหารและครู ร้อยละ 11.89 และ 27.27 ตามลำดับ มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนนั้น เพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งของการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ

ตารางที่ 27 จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การจัดตั้งคณะกรรมการโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำเป็นต้องจัดตั้งคณะกรรมการโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียน	140	97.90	132	92.31
ไม่จำเป็นต้องจัดตั้งคณะกรรมการโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียน	3	2.09	11	7.69

จากตารางที่ 27 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูส่วนมากหรือร้อยละ 97.90 และ 92.31 ตามลำดับ มีความเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องจัดตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ตารางที่ 28 จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับ
วิธีการจัดอาหารกลางวันที่เหมาะสม

วิธีการจัดโครงการอาหารกลางวัน	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนจัดบริการเองทั้งหมด	34	23.76	30	20.98
โรงเรียนควรให้แม่ค้ามาจำหน่ายโดยทาง โรงเรียนควบคุมในด้านความสะอาด	7	4.90	10	6.99
ให้นักเรียนนำอาหารมาจากบ้าน และ บางส่วนกลับไปรับประทานที่บ้าน	3	2.10	7	4.89
ให้นักเรียนนำอาหารมาจากบ้านบางส่วน และโรงเรียนจัดบริการบางส่วน	99	69.23	96	67.13

จากตารางที่ 28 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 69.23 มีความเห็นว่าวิธีการจัดอาหารกลางวันที่เหมาะสมในโรงเรียนประถมศึกษา คือให้นักเรียนนำอาหารมาจากบ้านบางส่วนและโรงเรียนจัดบริการบางส่วน รองลงมาร้อยละ 23.76 มีความเห็นว่าโรงเรียนควรจัดบริการเองทั้งหมด ในขณะที่เดียวกันครูก็มีความเห็นตรงกับผู้บริหาร กล่าวคือครูส่วนมากหรือร้อยละ 67.13 มีความเห็นว่าวิธีการจัดบริการอาหารกลางวันที่เหมาะสมในโรงเรียนประถมศึกษา คือให้นักเรียนนำอาหารมาจากบ้านบางส่วน และโรงเรียนจัดบริการบางส่วน รองลงมาร้อยละ 20.98 มีความเห็นว่าโรงเรียนควรจัดบริการเองทั้งหมด

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนและครู เกี่ยวกับการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียน	4.43	0.71	มาก	4.42	0.67	มาก
การจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน จะประสบความสำเร็จ ชุมชนจะต้องให้ การสนับสนุน	4.30	0.74	มาก	4.02	0.76	มาก
การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาโรคขาด อาหารของนักเรียน	4.68	0.54	มากที่สุด	4.57	0.56	มากที่สุด
การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นการสร้างบริโณคณิสัยที่ถูกต้อง	4.56	0.53	มากที่สุด	4.49	0.60	มาก
การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ตามหลักสูตร	4.39	0.56	มาก	4.09	0.96	มาก
การจัดโครงการอาหารกลางวันไม่มีผล กระทบในด้านลบต่อการเรียนการสอน ในห้องเรียนและสัมฤทธิผลของนักเรียน	3.77	1.15	มาก	3.50	0.90	ปานกลาง
อาหารที่โรงเรียนจัดทำมีส่วนทำให้นักเรียน มีสุขภาพอนามัยดีขึ้น	4.37	0.6	มาก	4.30	0.6	มาก
การจัดโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนมิได้มุ่งหวังกำไร	4.38	0.8	มาก	3.67	1.6	มาก

จากตารางที่ 29 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาโรคขาดสารอาหารของนักเรียน และการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นการสร้างบริบทนิสัยที่ถูกต้อง นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับมาก

สำหรับครูนั้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาโรคขาดสารอาหารของนักเรียน ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ การจัดโครงการอาหารกลางวันไม่มีผลกระทบในด้านลบต่อการเรียนการสอนในห้องเรียนและสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน นอกจากนี้ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 30 จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับการได้รับหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ความคิดเห็นต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ยินดีที่ได้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	102	71.33	82	57.34
เฉย ๆ เพราะถือว่าเป็นหน้าที่	14	9.79	10	6.99
ไม่อยากได้รับมอบหมายงานนี้	27	18.88	42	29.37

จากตารางที่ 30 แสดงว่าผู้บริหารส่วนมากหรือร้อยละ 71.33 ยินดีที่ได้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน รองลงมาร้อยละ 18.88 มีความเห็นที่ไม่อยากได้รับการมอบหมายงานในหน้าที่นี้ สำหรับครูมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับผู้บริหาร กล่าวคือครูส่วนมากหรือร้อยละ 57.34 ยินดีที่ได้รับภาระหน้าที่ในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน รองลงมาร้อยละ 29.37 มีความเห็นที่ไม่อยากได้รับมอบหมายหน้าที่นี้

ตารางที่ 31 จำนวนและค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนของผู้บริหารในระดับสูงและผู้ปกครองนักเรียน

รายการ	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การให้การสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูง				
สนับสนุนมากที่สุด	38	26.57	50	34.97
สนับสนุนมาก	98	68.53	58	40.56
สนับสนุนน้อย	7	4.89	10	6.99
สนับสนุนน้อยที่สุด	-	-	-	-
ไม่ได้ตอบ	-	-	25	17.48
การให้การสนับสนุนของผู้ปกครองนักเรียน				
สนับสนุนมากที่สุด	12	8.39	19	13.29
สนับสนุนมาก	72	50.35	69	48.25
สนับสนุนน้อย	49	34.26	40	27.97
สนับสนุนน้อยที่สุด	10	7.00	15	10.49

จากตารางที่ 31 แสดงว่าผู้บริหารส่วนมากหรือร้อยละ 68.53 มีความเห็นว่าการให้การสนับสนุนการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนมาก รองลงมา ร้อยละ 26.57 มีความเห็นว่าการให้การสนับสนุนมากที่สุด และผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากหรือร้อยละ 50.35 มีความเห็นว่าการให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันมาก รองลงมา ร้อยละ 34.26 มีความเห็นว่าการให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันน้อย

สำหรับครูนั้นร้อยละ 40.56 มีความเห็นว่าผู้บริหารในระดับสูง ให้การสนับสนุนการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนมาก รองลงมา ร้อยละ 34.97 มีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนมากที่สุด และครูร้อยละ 48.25 มีความเห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนมาก รองลงมา ร้อยละ 27.97 มีความเห็นว่าผู้ปกครองนักเรียนให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันน้อย

ตารางที่ 32 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการอบรมความรู้ในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา

การอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวัน	ผู้บริหาร		ครู	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำเป็นต้องได้รับการอบรม	143	100	120	83.91
ไม่จำเป็นต้องได้รับการอบรม	-	-	23	16.08

จากตารางที่ 32 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมด และครูส่วนใหญ่หรือร้อยละ 83.91 มีความเห็นว่าบุคลากรในโรงเรียนมีความจำเป็นต้องได้รับการอบรมในเรื่องการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับบุคลากรในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
จำนวนครูในโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน บรรลุวัตถุประสงค์	4.54	0.69	มากที่สุด	4.36	0.83	มาก
การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือของครู ในโรงเรียนทุกคน	4.60	0.61	มากที่สุด	4.55	0.68	มากที่สุด
การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ควรเป็นหน้าที่ของครูผู้หญิง	2.79	1.12	ปานกลาง	2.23	1.13	น้อย
การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นความรับผิดชอบของครูโภชนาการเท่านั้น	2.28	1.02	น้อย	2.53	1.45	ปานกลาง
ผู้ปรุงอาหารและผู้จำหน่ายอาหารเป็น บุคลากรที่ทำให้โครงการอาหารกลางวัน ล้มเหลวได้	3.16	1.24	ปานกลาง	3.17	1.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 33 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลากรในการ
จัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนในระดับมากที่สุด ได้แก่ การจัดโครงการอาหาร
กลางวันในโรงเรียนจะสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือของครูในโรงเรียนทุกคน และจำนวนครู
เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารโรงเรียน
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเป็นความรับผิดชอบ
ของครูโภชนาการเท่านั้น นอกนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลากรในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนจะสำเร็จได้ต้องอาศัย
การร่วมมือของครูในโรงเรียนทุกคน ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ จำนวนครูใน
โรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ครูมี
ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนควรเป็นหน้าที่
ของครูผู้หญิง นอกนั้น ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับงบประมาณในการจัดโครงการอาหารกลางวัน

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สพช. ควบคุมจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนใน โครงการให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ	4.44	0.62	มาก	4.22	0.95	มาก
ทำบัญชีรายรับ และรายจ่ายในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน มีความยุ่งยากทำให้เสียเวลามาก	3.62	1.14	มาก	3.06	1.22	ปานกลาง
ถ้ามีนักเรียนที่ยากจนจำนวนมากได้รับอนุญาต ให้รับประทานอาหารเช้าโดยไม่ต้องจ่ายเงิน จะทำให้โครงการอาหารกลางวันดำเนิน ต่อไปไม่ได้	3.75	0.96	มาก	3.23	1.15	ปานกลาง
การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนควรคำนึง ถึงผลกำไรด้วย	2.55	1.09	ปานกลาง	2.39	1.07	น้อย
การจัดอาหารกลางวันจะช่วยให้เศรษฐกิจ ของโรงเรียนดีขึ้น เพราะมีกำไรจาก การจำหน่ายอาหาร	2.32	1.02	น้อย	2.58	1.10	ปานกลาง
ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมีจำนวนจำกัด ทางโรงเรียนจึงไม่ได้รับการสนับสนุน ในด้านงบประมาณในการจัดโครงการ อาหารกลางวัน	3.03	1.13	ปานกลาง	3.20	1.12	ปานกลาง

จากตารางที่ 34 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนในโครงการให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ ถ้ามีนักเรียนที่ยากจนจำนวนมากได้รับอนุญาตให้รับประทานอาหารเช้าโดยไม่ต้องจ่ายเงิน จะทำให้โครงการอาหารกลางวันดำเนินต่อไปไม่ได้ และการทำบัญชีรายรับและรายจ่ายในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน มีความยุ่งยากทำให้เสียเวลามาก นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การจัดอาหารกลางวันจะช่วยให้เศรษฐกิจของโรงเรียนดีขึ้นเพราะมีกำไรจากการจำหน่ายอาหาร นอกนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงบประมาณในการจัดโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับมาก คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนในโครงการให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ รายชื่อที่มีความคิดเห็นในระดับน้อย คือ การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนควรคำนึงถึงผลกำไรด้วย นอกนั้นครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดโครงการอาหารกลางวัน

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สถานที่ปรุงอาหารควรแยกเป็นสัดส่วน	4.63	0.63	มากที่สุด	4.22	1.07	มาก
ความสะอาดของสถานที่ปรุงอาหาร	4.76	0.42	มากที่สุด	4.47	0.89	มาก
เป็นสิ่งสำคัญในการประกอบอาหาร						
สถานที่รับประทานอาหารควรจัดให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.63	0.50	มากที่สุด	4.44	0.88	มาก
สถานที่รับประทานอาหารควรเป็นห้องเรียนเพราะครูประจำชั้นจะได้ดูแลใกล้ชิด	2.32	1.08	น้อย	2.11	1.00	น้อย
อุปกรณ์เครื่องครัวต้องเพียงพอกับการใช้งาน	4.51	0.54	มากที่สุด	4.27	1.06	มาก
อุปกรณ์เครื่องครัวควรอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน	4.58	0.50	มากที่สุด	4.43	0.92	มาก
การขาดแคลนน้ำสะอาดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานโครงการหยุดชะงัก	4.33	0.83	มาก	3.57	0.97	มาก
โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเกษตรเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน	4.34	0.76	มาก	4.28	0.87	มาก

จากตารางที่ 35 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่
อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดโครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับมากที่สุด
ได้แก่ ความสะอาดของสถานที่ปรุงอาหารเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบอาหาร สถานที่ปรุงอาหาร
ควรแยกเป็นสัดส่วน สถานที่รับประทานอาหารควรจัดให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน อุปกรณ์
เครื่องครัวควรอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน และอุปกรณ์เครื่องครัวควรต้องเพียงพอกับการใช้งาน
ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือสถานที่รับประทานอาหารควรเป็นห้องเรียน เพราะ
ครูประจำชั้นจะได้ดูแลใกล้ชิด

ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัด
โครงการอาหารกลางวันอยู่ในระดับน้อย คือ สถานที่รับประทานอาหารควรเป็นห้องเรียนเพราะ
ครูประจำชั้นจะได้ดูแลใกล้ชิด นอกจากนั้นครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู
เกี่ยวกับผลการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

รายการ	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนช่วย ส่งเสริมสุขภาพของนักเรียนโดยตรง	4.34	0.58	มาก	4.19	0.81	มาก
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทำ ให้นักเรียนเกิดปมด้อย	2.17	1.06	น้อย	2.25	1.01	น้อย
โครงการอาหารกลางวันช่วยสร้างความ สัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.83	0.88	มาก	3.88	0.90	มาก
โครงการอาหารกลางวันมีส่วนช่วยแม่เงา ภาระของผู้ปกครองนักเรียนที่มีฐานะ ยากจน	4.16	0.81	มาก	4.09	0.79	มาก
โครงการอาหารกลางวันช่วยให้นักเรียน ได้เรียนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพโดย ไม่ต้องซื้ออุปกรณ์	4.20	0.74	มาก	3.83	1.12	มาก
โครงการอาหารกลางวันช่วยอำนวยความสะดวก แก่ครูในเรื่องการจัดทำอาหาร กลางวันให้แก่เด็กเรียนยากจน	4.08	0.79	มาก	4.03	0.78	มาก
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ก่อให้เกิดผลดีมากกว่าผลเสีย	4.43	0.74	มาก	4.39	0.72	มาก

จากตารางที่ 36 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย คือ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทำให้นักเรียนเกิดปมด้อย นอกนั้นผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งมีความคิดเห็นสอดคล้องกับครู กล่าวคือ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย คือ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทำให้นักเรียนเกิดปมด้อย นอกนั้นครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหาร
กลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้านการจัดดำเนินงาน

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ขาดความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อำเภอกองจังหวัด เป็นต้น	2.90	1.16	ปานกลาง	2.43	1.18	น้อย
ความช่วยเหลือจากชุมชนไม่สม่ำเสมอทำให้ การจัดอาหารกลางวันทำได้ไม่ต่อเนื่อง	2.67	1.25	ปานกลาง	2.56	1.13	ปานกลาง
มีแม่ค้ามาขายแข่งกับทางโรงเรียนโดย โรงเรียนไม่สามารถควบคุมได้	2.03	1.31	น้อย	2.11	1.38	น้อย
โรงเรียนไม่ส่งเสริมกิจกรรมการเกษตร เพื่อโครงการอาหารกลางวัน	2.48	1.13	น้อย	2.47	1.21	น้อย
โรงเรียนขาดการวางแผนงานเกี่ยวกับ การดำเนินงานโครงการอาหาร กลางวัน	2.44	1.16	น้อย	2.60	1.29	ปานกลาง
โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์งาน โครงการอาหารกลางวันกับบุคคล ภายนอก	2.47	1.01	น้อย	2.63	1.23	ปานกลาง
ขาดการประเมินผลโครงการอาหาร กลางวัน	2.48	1.16	น้อย	2.48	1.23	น้อย

จากตารางที่ 37 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในด้านการจัดดำเนินงานที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ขาดความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อำเภอกองจังหวัด เป็นต้น และความช่วยเหลือจากชุมชนไม่สม่ำเสมอทำให้การจัดอาหารกลางวันทำได้ไม่ต่อเนื่อง นอกนั้นเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ส่วนความคิดเห็นของครูเห็นว่าปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้านการจัดดำเนินงานที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์งานโครงการอาหารกลางวันกับบุคคลภายนอก โรงเรียนขาดการวางแผนงานเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน และความช่วยเหลือจากชุมชนไม่สม่ำเสมอทำให้การจัดอาหารกลางวันไม่ต่อเนื่อง นอกนั้นเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้านบุคลากร

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ไม่มีคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน	2.30	1.38	น้อย	2.27	1.31	น้อย
คณะกรรมการไม่ทราบวิธีการจัดโครงการอาหารกลางวัน	2.48	1.26	น้อย	2.39	1.38	น้อย
ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้ออาหารสดและอาหารแห้ง	2.60	1.44	ปานกลาง	2.33	1.39	น้อย
ขาดบุคลากรรับผิดชอบด้านการประกอบอาหาร	2.41	1.36	น้อย	2.33	1.39	น้อย
ขาดครูที่มีความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการ	2.81	1.43	ปานกลาง	2.41	1.38	น้อย
ขาดบุคลากรรับผิดชอบด้านการจัดทำบัญชีการเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์	2.71	1.40	ปานกลาง	2.52	1.25	ปานกลาง
ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน	2.00	1.25	น้อย	1.98	1.30	น้อย
ครูไม่ให้ความร่วมมือในการจัดโครงการอาหารกลางวัน	2.22	1.28	น้อย	2.41	1.37	น้อย
ครูส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลามาช่วยทำงานด้านการจัดบริการอาหารกลางวัน	2.98	1.36	ปานกลาง	2.79	1.31	ปานกลาง

ตารางที่ 38 (ต่อ) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนต้นบุคลากร

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ครูโภชนาการไม่ได้รับการศึกษาด้าน คหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการ มาโดยเฉพาะ	2.76	1.26	ปานกลาง	2.47	1.36	น้อย
ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับทาง โรงเรียนเท่าที่ควร	2.69	1.09	ปานกลาง	2.60	1.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 38 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันต้นบุคลากรที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ครูส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลามาช่วยทำงานด้านการจัดบริการอาหารกลางวัน ขาดครูที่มีความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการ ครูโภชนาการไม่ได้รับการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการมาโดยเฉพาะ ขาดบุคลากรรับผิดชอบด้านการจัดทำบัญชี การเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเท่าที่ควร และขาดบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้ออาหารสดและอาหารแห้ง ส่วนปัญหาอื่น ๆ เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย

สำหรับครูนั้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดโครงการอาหารกลางวันต้นบุคลากรที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ครูส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลามาช่วยทำงานด้านการจัดบริการอาหารกลางวัน ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเท่าที่ควร และขาดบุคลากรรับผิดชอบด้านการจัดทำบัญชีการเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ ส่วนปัญหาอื่น ๆ เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู
เกี่ยวกับปัญหางบประมาณการเงินในโครงการอาหารกลางวัน

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครู		
	χ̄	S.D.	ความหมาย	χ̄	S.D.	ความหมาย
ขาดแคลนเงินในการจัดซื้ออุปกรณ์และ เครื่องมือเครื่องใช้ให้เพียงพอ	3.02	1.27	ปานกลาง	2.62	1.39	ปานกลาง
ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้จ่าย ประจำวันในการจัดทำอาหาร	2.84	1.27	ปานกลาง	2.44	1.40	น้อย
การจัดบริการอาหารกลางวันประสบกับ ปัญหาการขาดทุน	2.81	1.32	ปานกลาง	2.58	1.27	ปานกลาง
การใช้เงินงบประมาณยุ่งยากไม่คล่องตัว	3.01	1.27	ปานกลาง	2.75	1.48	ปานกลาง
การขอความช่วยเหลือจากมูลนิธิต่าง ๆ ทำได้ยาก	3.22	1.25	ปานกลาง	2.76	1.39	ปานกลาง
สินค้ามีราคาสูงมากจึงไม่สามารถจัดซื้อเพื่อ ประกอบอาหารขายให้กับนักเรียนในราคา ถูกได้	3.29	1.38	ปานกลาง	2.52	1.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 39 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาในการ
จัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้านงบประมาณทุกปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ
ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวนั้น เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในเรื่อง
ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้จ่ายประจำวันในการจัดทำอาหารเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู
เกี่ยวกับปัญหาด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สถานที่ในการประกอบอาหารมีไม่เพียงพอ	2.85	1.34	ปานกลาง	2.46	1.46	น้อย
สถานที่ในการรับประทานอาหารมีไม่เพียงพอ	3.12	1.29	ปานกลาง	2.62	1.44	ปานกลาง
พื้นที่การเกษตรของโรงเรียนมีน้อย	3.20	1.24	ปานกลาง	2.71	1.32	ปานกลาง
ผลผลิตทางการเกษตรของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ	3.42	1.19	ปานกลาง	3.02	1.30	ปานกลาง
น้ำที่จะใช้ในการเกษตรกรรมของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ	3.32	1.43	ปานกลาง	2.78	1.37	ปานกลาง
ขาดแคลนอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการประกอบอาหาร	2.79	1.17	ปานกลาง	2.15	1.49	น้อย
ขาดภาชนะที่ใช้บริการอาหาร เช่น จาน ช้อน ฯลฯ	2.57	1.17	ปานกลาง	2.24	1.24	น้อย
ขาดแคลนภาชนะสำหรับใส่น้ำดื่ม	2.55	1.18	ปานกลาง	2.37	1.27	น้อย

จากตารางที่ 40 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกปัญหา ส่วนครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผลผลิตทางการเกษตรของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ น้ำที่จะใช้ในการเกษตรกรรมของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ พื้นที่ทำการเกษตรของโรงเรียนมีน้อย และสถานที่ในการรับประทานอาหารมีไม่เพียงพอ นอกจากนั้นเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สถานที่ในการประกอบอาหารมีไม่เพียงพอ ขาดแคลนภาชนะสำหรับใส่น้ำดื่ม ขาดภาชนะที่ใช้บริการอาหาร เช่น จาน ช้อน ฯลฯ และขาดแคลนอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการประกอบอาหาร

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู
เกี่ยวกับปัญหาในด้านการคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับแหล่งที่จะซื้ออาหารสด

ปัญหา	ผู้บริหาร			ครู		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
โรงเรียนอยู่ไกลจากตลาด หรือแหล่งที่จะซื้ออาหารสด อาหารแห้ง	3.06	1.44	ปานกลาง	2.65	1.47	ปานกลาง
การคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับตลาด ไม่สะดวก	2.81	1.42	ปานกลาง	2.62	1.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 41 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาอื่น ๆ ในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้านการคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับแหล่งที่จะซื้ออาหารสดนั้นเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เพื่อการปรับปรุงโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จโดยพิจารณาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการดำเนินงานการจัดโครงการอาหารกลางวัน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

ผู้บริหารและครูแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 15.73 สรุปได้ดังนี้ คือ

1. การจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนควรจัดให้มีความสอดคล้องกับกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพให้มากกว่านี้ (3)
2. ในการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนนั้นควรประกอบด้วย ครู นักเรียน ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (10)
3. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการอาหารกลางวันสู่ชุมชน และให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น (2)
4. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยตรง เพื่อจะได้ทราบปัญหา และแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ได้ถูกต้องทั้งในด้านการประกอบอาหาร การทำบัญชี และการจัดจำหน่าย (12)
5. ควรให้ส่วนราชการต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือในการจัดโครงการอาหารกลางวันให้มากขึ้น (1)
6. ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนควรได้มีการวางแผนในด้านการจัดโครงการอาหารกลางวันร่วมกัน เช่น กำหนดวิธีการจัด รูปแบบการจัด วิธีการควบคุม ให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดี และกำหนดวิธีการประเมินผล รวมทั้งหาทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นร่วมกัน (1)
7. โรงเรียนควรใช้วิธีการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยให้นักเรียนนำอาหารมาจากบ้านทุกคน และให้รับประทานร่วมกันโดยมีครูเป็นผู้ดูแล (1)

8. ควรจัดให้คณะกรรมการได้ไปปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดโครงการอาหารกลางวัน (1)
9. ควรสนับสนุนให้มีการทำเกษตรในโรงเรียนทุกโรงเรียนเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน (1)
10. โรงเรียนควรจัดโครงการอาหารกลางวันโดยคำนึงถึงการช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจน และขาดแคลนจริง ๆ เป็นสำคัญ (1)
11. โรงเรียนควรจัดอาหารกลางวันหลายรูปแบบ (2)
12. ควรมีการประเมินผลการเจริญเติบโตของนักเรียนทุกเดือน เพื่อนำไปประกอบการประเมินผลการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน (2)
13. ควรได้มีการวางแผนในการจัดหาทุนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนตั้งแต่ต้นปีการศึกษา (2)
14. ควรให้นักเรียนได้เข้ามามีส่วนในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้มากขึ้น โดยยอมรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียน (2)
15. โรงเรียนไม่ควรให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนโดยให้เปล่า เพราะเด็กจะไม่รู้จักการช่วยเหลือตนเอง (1)
16. โรงเรียนควรใช้วิธีการจำหน่ายบัตรอุปถัมภ์เพื่อแลกอาหารให้กับนักเรียน แทนการใช้เงินสดเพื่อทางผู้จัดทำจะได้ทราบจำนวนนักเรียนที่รับประทานอาหารกลางวันในแต่ละวัน และจัดเตรียมอาหารได้พอดีกับจำนวนนักเรียน เป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย (5)

ผู้บริหารโรงเรียนและครู แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านบุคลากรในการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 16.08 สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมในด้านการจัดอย่างจริงจัง และสามารถไปปฏิบัติได้ (11)
2. ผู้บริหารในระดับสูงและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรอัตรากำลังคน ควรจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่กระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนเมื่อครูจำเป็นต้องลงมาทำโครงการอาหารกลางวัน (6)
3. ควรจัดหาครูที่มีวุฒิทางคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการเข้ามาเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันโดยตรง (15)
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรรหาโอกาสชี้แจงและเน้นความสำคัญของโครงการอาหารกลางวัน ให้ครูผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันได้เข้าใจถึง วัตถุประสงค์ และหลักการดำเนินงานให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ (7)
5. บุคลากรผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการอาหารกลางวันควรเลือกผู้ที่มีความรู้เต็มใจ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย หลักการและวิธีการจัดดำเนินงานเป็นอย่างดี (3)
6. ควรจัดให้มีการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง (4)

ผู้บริหารและครูแสดงความคิดเห็น และได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านงบประมาณการเงิน ในการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.49 สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผู้บริหารในระดับสูงควรจัดสรรงบประมาณในการจัดดำเนินการโครงการอาหารกลางวันให้พอเพียง โดยคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นสำคัญ (10)

2. ควรจัดสรรงบต่าง ๆ เพื่อหาทุนให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน เช่น การขอรับบริจาคประชาชนทั่วไป หรือขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ และเอกชน (3)

3. ควรจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนภายในโครงการให้เหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน จำนวนนักเรียนที่ยากจน (6)

4. ควรจัดหาวิธีดำเนินการเบิกจ่ายเงินในโครงการอาหารกลางวันที่ย่าง สะดวก รวดเร็ว (3)

5. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรเงินรายหัวต่อปี สำหรับนักเรียนที่ยากจน (5)

6. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดงบประมาณ เสริมให้โรงเรียนเป็นประจำทุกปี (2)

7. เจ้าหน้าที่การเงิน ควรจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และเอกสารการเงิน ให้เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน และประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนตลอดเวลา (1)

ผู้บริหารและครู แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านของ สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 19.58 สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ควรจัดสถานที่ในการประกอบอาหารให้มีความสะอาด และแยกเป็นสัดส่วน (12)

2. ควรจัดโรงอาหารเป็นเอกเทศต่างหาก ไม่ควรรวมกับสถานที่ในการประกอบอาหาร (28)

3. ควรจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำอาหารให้เพียงพอ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว (5)

4. สถานที่รับประทานอาหารควรแยกออกจากห้องเรียน (3)

5. ควรจัดหาเก้าอี้ โต๊ะ ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในแต่ละโรง (2)

6. ควรหาสถานที่ประกอบอาหารให้เป็นสัดส่วน และจัดให้อยู่ในโรงอาหารเพื่อความสะดวก (5)

7. ควรจัดหาอ่างล้างชามให้เพียงพอเพื่อนักเรียนจะได้ช่วยเหลือตนเองโดยล้างชามของตนเองหลังจากรับประทานอาหารเสร็จเรียบร้อย เป็นการฝึกสุขนิสัยที่ดีให้กับนักเรียน และเป็นการประหยัดแรงงาน (1)